

התורה והארץ (ע"ר)

מכון תורני מדעי למחקר, יישום והסבר מצוות התלויות בארץ

לוח תאריכי קדושת שביעית, ביעור וספיחין לשנת שמיטה תשפ"ב

היות ויתכנו שינויים ועדכונים מומלץ לעיין בלוח הדיגיטלי המופיע באתר מכון התורה והארץ:

הסבר ופירוט עקרונות הלוח¹

קדושת שביעית וספיחין

- התאריכים המשוערים לקדושת שביעית ולספיחין מיועדים לאדם הקונה בשוק ואינו יודע את מקור התוצרת.
- בתוצרת כזאת יש לנהוג בפירות קדושת שביעית מספק, מהמועד המצוין בטבלאות ועד למועד של תום קדושת שביעית.
- מזמן חשש ספיחין אין לרכוש תוצרת לא מפוקחת כלל עד תום חשש ספיחין. (לגבי בעיות ערלה ותרומות ומעשרות בשוק ראה הלכות הארץ, עמ' 145 ועמ' 71).
- בסחורה ידועה כגון בגינה בבית יש לנהוג בקדושת שביעית בירקות והפירות בהתאם למועד הקובע לכל מין (ירק, אילן, תבואה או קטנית) להלן. ובירקות, יש לוודא שאין בהם איסור ספיחין.

מועדי הביעור

מועדי הביעור מיועדים לפירות או ירקות שיש בהם קדושת שביעית (אוצר בית דין או מהגינה). בירקות ופירות אלו, יש להפקיר בתאריך המצוין בטבלה את הפירות, אם ישנה בבית כמות הגדולה מצריכה שבועית של בני הבית. (ראו פירוט דיני ביעור ב"קטיף שביעית" עמ' 160 (מהדורת תשפ"ב)). באם עבר התאריך יש להפקיר מיד כשנזכר. בפירות אוצר בית דין שנקנו לאחר מועד הביעור, אין חובת ביעור היות והיו תחת בית הדין במועד הביעור.

המועדים הקובעים לעניין קדושת שביעית:

- בירקות קובע מועד הלקיטה, לפיכך ירקות שילקטו בשנת תשפ"ב יהיו קדושים בקדושת שביעית.
- בפירות האילן קובע מועד החנטה, ולפיכך פירות שיחנטו בשנת תשפ"ב יהיו קדושים בקדושת שביעית. יוצאים מהכלל הם זית ואתרוג. בזית קובע שליש הגידול כמו בתבואה, ובאתרוג קובע מועד הלקיטה כירק ובנוסף מחמירים גם כפי מועד ההגעה לשליש גידול.
- בתבואה או בקטניות (דברים בהם החלק הנאכל הוא הגריר) כדוגמת חומס ושעועית לגרעינים, קובע המועד בו הגיע הגריר לשליש גודלו.
- בתבלינים בהם נאכלים העלים- אם מדובר בצמח חד שנתי או רב שנתי עשבוני, קובע מועד הלקיטה. אם מדובר בצמח מעוצה רב שנתי מחמירים לנהוג לפי הלקיטה ובנוסף לפי מועד תחילת יציאת הענף. לפיכך גם ענפים שהתחילו לצאת בסוף השמיטה, יחשבו כקדושים אפילו שילקטו בשמינית.

*בסוף הלוחות מופיעים העקרונות לפיהם נקבעו התאריכים

¹ הערה כללית- כל הלוחות המובאים להלן נכתבו לפי חודשי החמה, זאת משום שתהליכי צמחית הפירות והירקות הם לפי שנות החמה, ראה תוספות (ראש השנה טו ע"א ד"ה דחדשים) התאריכים המובאים בסוגריים, הם לפי התאריך העברי, ונכונים לשמיטה זו בלבד.

הלוחות הקודמים העוסקים בפירות הוכנו בעזרת מר מאיר פרנקל ז"ל, מדריך חקלאי בשירות ההדרכה והמקצוע של משרד החקלאות, ואג"ד מורדכי שומרון. עדכוני תשפ"ב הוכנו ע"י אג' יהודה הלו. תודה לליאור אברהם, אברהם ארליך, יחזקאל הרוש, שחר פינקוביץ, דוד סילברמן, יצחק קוסטו, ענת זיסוביץ, שאול גרף ואלי מרגלית על הסיוע בהכנת הטבלאות.

לוח קדושת שביעית וביעור בפירות האילן - ע"פ שנת החמה

הפרי	קדושת שביעית מ-	קדושת שביעית עד	זמן הביעור
אבוקדו	אמצע יולי שביעית (יד תמוז תשפ"ב)	אמצע יולי שמינית (א' אב תשפ"ג)	תחילת אוקטובר תשיעית (יד' תשרי תשפ"ד)
אגוז המלך	אין קדושה ²		אין ביעור ³
אגוז לוז	אין קדושה ²		אין ביעור ³
אגוז פקאן ⁴	תחילת אוקטובר שמינית (א' תשרי תשפ"ג)	אמצע נובמבר תשיעית (א' כסלו תשפ"ד)	אמצע מאי שמינית (א' סיוון תשפ"ג) ⁴
אגס	אמצע יוני שביעית (יד' סיוון תשפ"ב)	אמצע יוני שמינית (א' תמוז תשפ"ג)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)
אוכמניות ⁵	תחילת ינואר שביעית (א' שבט תשפ"ב) ⁵	תחילת ינואר שמינית (יד' טבת תשפ"ג) ⁵	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)
אילסר	אין קדושה ²		אין ביעור ³
אנונה	תחילת יולי שביעית (א' תמוז תשפ"ב)	תחילת יולי שמינית (יד' תמוז תשפ"ג)	אמצע אפריל שמינית (א' אייר תשפ"ג)
אפרסמון	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	תחילת ינואר שמינית (יד' טבת תשפ"ג)
אפרסק	תחילת פברואר שביעית (א' אדר א' תשפ"ב)	תחילת פברואר שמינית (יד' שבט תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
אשכולית	תחילת ספטמבר שביעית (א' אלול תשפ"ב)	אמצע ספטמבר תשיעית (א' תשרי תשפ"ד)	אמצע יוני שמינית (א' תמוז תשפ"ג)
אתרוג	ג' תשרי שביעית	אמצע אפריל שמינית (א' אייר תשפ"ג)	אמצע אפריל שמינית (א' אייר תשפ"ג)
בוטנה (פיסטוק)	אין קדושה ²		אין ביעור ³
גודגדן	אמצע אפריל שביעית (יד' ניסן תשפ"ב)	אמצע אפריל שמינית (א' אייר תשפ"ג)	תחילת אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)
גויאבה	אמצע יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב)	אמצע יולי שמינית (א' אב תשפ"ג)	אמצע דצמבר שמינית (א' טבת תשפ"ג)
דובדבן	אמצע אפריל שביעית (יד' ניסן תשפ"ב)	אמצע אפריל שמינית (א' אייר תשפ"ג)	תחילת אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)
זית למאכל	אמצע יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב)	אמצע יולי שמינית (א' אב תשפ"ג)	שבועות שמינית
זית לשמן	אמצע ספטמבר שביעית (יד' אלול תשפ"ב)	אמצע ספטמבר תשיעית (א' תשרי תשפ"ד)	שבועות שמינית
חבוש ⁶	תחילת יולי שביעית (א' תמוז תשפ"ב)	תחילת יולי שמינית (יד' תמוז תשפ"ג)	אמצע ינואר שמינית (א' שבט תשפ"ג)
חרוב	אמצע ספטמבר שביעית (יד' אלול תשפ"ב)	תחילת נובמבר תשיעית (יד' חשוון תשפ"ד)	אמצע ינואר שמינית (א' שבט תשפ"ג)
לונגן	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	אמצע דצמבר שמינית (א' טבת תשפ"ג)
ליטשי	אמצע מאי שביעית (יד' אייר תשפ"ב)	אמצע מאי שמינית (א' סיוון תשפ"ג)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)
לימון	תחילת מאי שביעית (א' אייר תשפ"ב)	תחילת מאי שמינית (יד' אייר תשפ"ג)	תחילת אוקטובר תשיעית (יד' תשרי תשפ"ד)
מנגו	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	אמצע פברואר שמינית (א' אדר תשפ"ג)
מקדמיה	אין קדושה ²		אין ביעור ³

הפרי	קדושת שביעית מ-	קדושת שביעית עד	זמן הביעור
משמש	תחילת אפריל שביעית (א' ניסן תשפ"ב)	תחילת אפריל שמינית (יד' ניסן תשפ"ג)	תחילת ספטמבר שביעית (יד' אלול תשפ"ב)
נקטרינה	תחילת פברואר שביעית (א' אדר תשפ"ב)	תחילת פברואר שמינית (יד' שבט תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
ענבי יין	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	פסח שמינית
ענבי מאכל	אמצע מרץ שביעית (יד' אדר ב תשפ"ב)	אמצע מרץ שמינית (א' ניסן תשפ"ג)	פסח שמינית
ערמון	אין קדושה ²		אין ביעור ³
פג'ויה	אמצע ספטמבר שביעית (יד' אלול תשפ"ב)	אמצע ספטמבר תשיעית (א' תשרי תשפ"ד)	תחילת מרץ שמינית (יד' אדר תשפ"ג)
פומלה ופומלית	תחילת ספטמבר שביעית (א' אלול תשפ"ב)	תחילת ספטמבר שמינית (יד' אלול תשפ"ג)	אמצע יוני שמינית (א' תמוז תשפ"ג)
פטל ואסנה	ראה לוח ירקות		
פיטאיה ⁷	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)
פיסטוק (ראה בוטנה)			
פסיפלורה ⁸ (שעונית)	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)	אין ביעור ⁹
צבר ¹⁰	תחילת ינואר שביעית (א' שבט תשפ"ב)	תחילת ינואר שמינית (יד' טבת תשפ"ג)	תחילת מרץ שמינית (יד' אדר תשפ"ג)
קובי ⁷	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)
קומקוט	אמצע אוקטובר שמינית (יד' תשרי תשפ"ג)	אמצע אוקטובר תשיעית (א' חשוון תשפ"ד)	אמצע מרץ שמינית (א' ניסן תשפ"ג)
קיווי	אמצע אוגוסט ¹¹ שביעית (יד' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	אמצע מרץ שמינית (א' ניסן תשפ"ג)
קליפים (אור, אורה, נובה)	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	אמצע מאי שמינית (א' סיוון תשפ"ג)
קלמנטינה	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	אמצע מאי שמינית (א' סיוון תשפ"ג)
קרמבולה	אמצע אוקטובר שביעית (יד' חשוון תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אמצע פברואר שמינית (א' אדר תשפ"ג)
רימון	אמצע יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב)	אמצע יולי שמינית (א' אב תשפ"ג)	אמצע פברואר שמינית (א' אדר תשפ"ג)
שזיף אירופאי (מאורך)	אמצע יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב)	אמצע יולי שמינית (א' אב תשפ"ג)	אמצע דצמבר שמינית (א' טבת תשפ"ג)
שזיף יפני (עגול)	אמצע אפריל שביעית (יד' ניסן תשפ"ב)	תחילת מאי שמינית (יד' אייר תשפ"ג)	אמצע דצמבר שמינית (א' טבת תשפ"ג)
שסק	אמצע ינואר שביעית (יד' שבט תשפ"ב)	אמצע ינואר שמינית (א' שבט תשפ"ג)	תחילת יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב)
שקד יבש	תחילת יולי שביעית (א' תמוז תשפ"ב)	תחילת יולי שמינית (יד' תמוז תשפ"ג)	תחילת פברואר שמינית (יד' שבט תשפ"ג)
שקד ירוק	תחילת מאי שביעית (א' אייר תשפ"ב)	תחילת מאי שמינית (יד' אייר תשפ"ג)	תחילת פברואר שמינית (יד' שבט תשפ"ג)
תאנה	אמצע אפריל שביעית (יד' ניסן תשפ"ב)	אמצע אפריל שמינית (א' אייר תשפ"ג)	חנוכה שמינית

הפרי	קדושת שביעית מ-	קדושת שביעית עד	זמן הביעור
תות עץ	תחילת מאי שביעית (א' אייר תשפ"ב)	תחילת מאי שמינית (יד' אייר תשפ"ג)	תחילת אוקטובר שמינית (יד' תשרי תשפ"ג)
תמר	תחילת אוגוסט שביעית (א' אב תשפ"ב)	תחילת אוקטובר תשיעית (יד' תשרי תשפ"ד)	פורים שמינית
תפוז	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	אמצע יוני שמינית (א' תמוז תשפ"ג)
תפוז סיני	ראה קומקוט		
תפוז ¹²	אמצע מאי שביעית (יד' אייר תשפ"ב)	תחילת יולי שמינית (יד' תמוז תשפ"ג)	אמצע ינואר שמינית (א' שבט תשפ"ג)

¹ בפרי העץ אין גזרת ספיחין, נקטנו בלוחות שהזמן הקובע לעניין קדושת שביעית בפירות הוא החנטה.

² בשוק ישנה תוצרת יבוא- לא חלים עליה דיני השביעית.

³ בשוק ישנה תוצרת מיבוא שאין בה דין ביעור

⁴ בשונה מאגוזים אחרים, באגוזי פקאן ישנה תוצרת מהארץ, אולם יש סוברים שאין בהם ביעור כי עשויים להישאר פירות לאורך כל השנה בשדה.

⁵ הפרי שמגיע בתחילת החורף מגיע מזנים בהם עלולה להיות בעיית ערלה בשמיטה תשפ"ב ובשנה שאחריה (אולי גם אחרי).

⁶ רוב החבוש הינו יבוא. החבוש מהארץ מגיע בדר"כ בסמיכות לראש השנה, אולם לעיתים יכול להיות קטיף מוקדם יותר.

⁷ פיטאיה וקובו חונטים גם סביב ראש השנה, כך שיכולים להיות בתקופת חשוון תשפ"ב ותשפ"ג גם פירות קדושים וגם פירות לא קדושים כתלות במועד החנטה

⁸ הזמנים בטבלה זו לסוברים שפסיפלורה הינו אילן (מרבית פוסקי אשכנז), לסוברים שהינו ירק ראה טבלת ירקות.

⁹ מצוי בשדה כל השנה, אינו חייב בביעור.

¹⁰ בצבר נוספו זנים רבים בשנים האחרונות וכיום יש חנטה וקטיף כמעט בכל השנה

¹¹ קיווי מבשיל בתחילת אוקטובר, אבל ישנם כאלה שקוטפים לפני שמוכן כתלות בדרישות שוק.

¹² הזן שמגיע ראשון הינו תפוז ענה. איחסון בתפוז יכול להגיע לשנה ולכן יתכן פרי מהשביעית זמן רב אחרי השמיטה.

קדושת שביעית ספיחין וביעור בגידולי גרגרים¹

גרגרים	קדושת שביעית ואיסור ספיחין מ-	איסור ספיחין עד	זמן הביעור
אורז	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
אפונה (גרגרים)	תחילת מרץ שביעית (א' אדר ב תשפ"ב)	תחילת מרץ שמינית (יד' אדר תשפ"ג)	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)
בוטנים	אמצע ספטמבר שביעית (יד' אלול תשפ"ב)	אמצע ספטמבר תשיעית (א' תשרי תשפ"ד)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
גרעיני אבטיח	תחילת יולי שביעית (א' תמוז תשפ"ב)	תחילת יולי שמינית (יד' תמוז תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
גרעיני דלעת	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
גרעיני חמניות	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
דוחן	תחילת אוגוסט שביעית (א' אב תשפ"ב)	אמצע אוגוסט שמינית (א' אלול תשפ"ג)	אמצע ספטמבר שמינית (א' תשרי תשפ"ג)
חיטה ³	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
חומס	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
כוסבר (זרעים)	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
לוביא (רוביא)	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
סויה	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
עדשים	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
פופקורן	תחילת יולי שביעית (א' תמוז תשפ"ב)	תחילת אוגוסט שמינית (יד' אב תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
פרג	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
קימל	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
קוואקר	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
שבולת שועל	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
שעועית יבשה	אין קדושה ²	אין ספיחין ²	אין ביעור ²
שעורה ⁴	תחילת מאי שביעית (א' אייר תשפ"ב)	תחילת מאי שמינית (יד' אייר תשפ"ג)	תחילת דצמבר שמינית (יד' כסלו תשפ"ג)
תירס קלחים או גרגרים	ג' בתשרי שביעית ⁵	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁶

¹ בגידולים אלו שלב הגידול הקובע הוא שליש גידול.

² תוצרת מיבוא- אין קדושה, ספיחין וביעור

³ כל החיטה למאכל אמורה להיות מיבוא, החיטה המקומית מופנית למאכל בהמה או היתר מכירה.

⁴ הרוב מיבוא או נוכרי

⁵ בקלחי תירס חוששים לנהוג בקדושת שביעית בתר לקיטה כירק.

⁶ מצוי בשדה כל השנה, אינו חייב בביעור.

קדושת שביעית¹ וספיחין² בירקות – עפ"י שנת החמה

הירק	קדושת שביעית מ-	ספיחין מ-	ספיחין עד	זמן הביעור
אבטיח	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)
אננס	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³		אין ביעור ⁴
אספרגוס	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³		אין ביעור ⁴
אפונה תרמילים	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
ארטישוק	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב) ⁵	אין ספיחין ³		תחילת אוגוסט שביעית (א' אב תשפ"ב)
בטטה	ג' תשרי שביעית	אמצע יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אמצע מרץ שמינית (א' ניסן תשפ"ג)
במיה ⁶	אין קדושה ⁷	אין ספיחין ⁷		אין ביעור ⁷
בננה	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³		אין ביעור ⁴
בצל יבש	תחילת ינואר שביעית (א' שבט תשפ"ב) ⁵	תחילת ינואר שביעית (א' שבט תשפ"ב)	תחילת ינואר שמינית (יד' טבת תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
עלי בצל ירוק	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
בצל ראש	אמצע דצמבר שביעית (יד' טבת תשפ"ב) ⁵	אמצע דצמבר שביעית (יד' טבת תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
ברוקולי	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
גזר	ג' תשרי שביעית	תחילת דצמבר שביעית (א' טבת תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
גמבה	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
דלורית	ג' תשרי שביעית	תחילת מרץ שביעית (א' אדר ב' תשפ"ב)	תחילת אפריל שמינית (יד' ניסן תשפ"ג)	תחילת אוקטובר שמינית (יד' תשרי תשפ"ג)
דלעת	ג' תשרי שביעית	תחילת מאי שביעית ⁸ (א' אייר תשפ"ב)	תחילת מאי שמינית (יד' אייר תשפ"ג)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)
חזרת	ג' תשרי שביעית	תחילת אוגוסט שביעית (א' אב תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
חסה ⁹	ג' תשרי שביעית	אמצע ספטמבר שביעית (יד' תשרי תשפ"ב)	אמצע אוקטובר שמינית (א' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
חציל	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
כוסברה	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
כרוב אדום	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
כרוב לבן	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
כרובית	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
כרפס עלים (סלרי)	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴

הירק	קדושת שביעית מ-	ספיחין מ-	ספיחין עד	זמן הביעור
כרפס שורש	ג' תשרי שביעית	אמצע דצמבר שביעית (יד' טבת תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
לוף (כרישה)	ג' תשרי שביעית	תחילת ינואר שביעית (א' שבט תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
לפת	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד' חשוון תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
מלון ¹⁰	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
מלפפון	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
נענע	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³		אין ביעור ⁴
סלק אדום	ג' תשרי שביעית	אמצע דצמבר שביעית (יד' טבת תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
סלק עלים	ג' תשרי שביעית	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
עגבניה	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
פול תרמילים	ג' תשרי שביעית	אמצע נובמבר שביעית (יד' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אמצע יולי שביעית (יד' תמוז תשפ"ב) ¹¹
פטריזות	אין קדושה ¹²	אין ספיחין ⁸		אין ביעור ⁸
פטרזיליה עלים	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד' חשוון תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
פטרזיליה שורש	ג' תשרי שביעית	תחילת ינואר שביעית (א' שבט תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
פלפל	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
פלפל חריף	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
פסיפלורה ¹³ (שעונית)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³		אין ביעור ⁴
פפריקה	ג' תשרי שביעית	אמצע אוגוסט שביעית (יד' אב תשפ"ב)	תחילת ספטמבר שמינית (יד' אלול תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
צנון	ג' תשרי שביעית	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
צנונית	ג' תשרי שביעית	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	אמצע אוקטובר שמינית (א' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
קולורבי	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
קישוא	ג' תשרי שביעית	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
שום	אמצע פברואר שביעית (יד' אדר א' תשפ"ב) ⁵	אמצע מרץ שביעית (יד' אדר ב' תשפ"ב) ¹⁴	אמצע מרץ שמינית (א' ניסן תשפ"ג)	תחילת ספטמבר שביעית (א' אלול תשפ"ב)
שומר	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
שעועית תרמילים	ג' תשרי שביעית	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴

הירק	קדושת שביעית מ-	ספיחין מ-	ספיחין עד	זמן הביעור
שמיר	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
תות שדה	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד חשוון תשפ"ב)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)	אין ביעור ¹⁵
תפוחי אדמה	תחילת דצמבר שביעית (א' טבת תשפ"ב) ⁵	תחילת דצמבר שביעית (א' טבת תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴

¹ קדושת שביעית בירקות חלה במידה ונלקטו בתוך שנת השמיטה (מא' תשרי לכט' אלול).

² זמן איסור ספיחין בירקות נקבע לפי המנהג להקל בירקות שנבטו לפני השמיטה.

³ גדל בחקלאות כצמח רב שנתי, לכן לא חוששים לספיחין בשוק. מבחינת גידול שביעית (איסור סחורה וכו') אין לחשוש מלאחר יו"כ שמינית תשפ"ג.

⁴ מצוי בשדה כל השנה, אינו חייב בביעור.

⁵ לא צפויה להגיע לשוק סחורה בקדושת שביעית לפני תאריך זה

⁶ יש מעט במיה מגידול יהודי בעיקר במשקים קטנים שמוכרים בשיווק ישיר

⁷ לשוק מגיע יבול נוכרי, אין בו קדושת שביעית ואיסור ספיחין.

⁸ יתכן קטיפה כבר מתחילת ינואר מאזור ים המלח והבקעה בכמות קטנה.

⁹ ירקות עלים ללא חרקים הגדלים במצע מנותק, אין בהם קדושת שביעית ואיסור ספיחין.

¹⁰ בחורף, רוב המלונים מהערבה.

¹¹ יש זריעות בסביבות ספטמבר. במידה ויזרעו לפני סוף השמיטה זמן הביעור יהיה באמצע החורף.

¹² פטריות אינם צמח ואינו נוהג בהם דיני שביעית

¹³ המועדים בטבלה בהתאם לנוהגים בפסיפלורה כירק (רוב פוסקי ספרד). ראה טבלת פירות האילן למועדים לנוהגים בו כאילן.

¹⁴ שום יבש מגיע רק בתחילת מאי בערך. לכן, מועד תחילת ספיחין וסוף ספיחין בו בהתאם.

¹⁵ כיום יש גידול תות קיצי בהיקף שמספיק להגדירו כמין שאינו כלה

לוח קדושת שביעית וביעור בתבלינים¹

התבלין	קדושה מ-	ספיחין מ-	ספיחין וקדושה עד ²	זמן הביעור
אורגנו (איזובית פשוטה)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
איזוב מצוי (זעתר)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
איזוב תרבותי (מירון)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
אניס ⁴ (כמנון) (זרעים)	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב) ⁵	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	תחילת אוגוסט שמינית (יד' אב תשפ"ג)
בזיליקום (בזיל מתוק)	ג' תשרי שביעית	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב)	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
גרגר הנחלים	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ⁶	ג' תשרי שמינית	אין ביעור ⁴
דפנה ⁷ (ער אציל)	אמצע אפריל שביעית (יד' ניסן תשפ"ב) ⁵	אין ספיחין ³	אמצע אפריל שביעית (יד' ניסן תשפ"ב)	אין ביעור ⁴
הל	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
זנגויל (גיגור) ⁸	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
זעפרן	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
זעתר (אזוב מצוי)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
חוויל' מרק	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
חוויל' קפה	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
חילבה (פנוגריק)	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)
טרגון (לענה)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
כמון	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
כרכום ¹⁰	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב) ⁵	תחילת נובמבר שביעית (א' כסלו תשפ"ב)	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
לואיזה (ליפיה לימונית)	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	חנוכה שמינית	אין ביעור ⁴
לימונית – עשב לימון	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ⁶	ג' תשרי שמינית	אין ביעור ⁴
לענה אבסינט	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
לענה שיחנית – שיבה	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
מליסה רפואית	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ⁶	ג' תשרי שמינית	אין ביעור ⁴
מנטה – נענע ופפרמינט	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ⁶	ג' תשרי שמינית	אין ביעור ⁴
מרור רפואית	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	אמצע אוקטובר שמינית (א' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
עירית ¹¹	ג' תשרי שביעית	אמצע אוקטובר שביעית (יד' חשוון תשפ"ב)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
פלפל שחור	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
פרג	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
ציפורן	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
קורנית – זעתר פרסי	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
קימל – קרויה ¹² (זרעים)	תחילת אוקטובר שביעית (א' חשוון תשפ"ב) ⁵	תחילת יוני שביעית (א' סיוון תשפ"ב)	תחילת יוני שמינית (יד' סיוון תשפ"ג)	אמצע נובמבר שמינית (א' כסלו תשפ"ג)
קינמון	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹
קצח (ניגלה)	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹

התבלין	קדושה מ-	ספיחין מ-	ספיחין וקדושה עד ²	זמן הביעור
רוזמרין	ג' תשרי שביעית	אין ספיחין ³	תחילת נובמבר שמינית (יד' חשוון תשפ"ג)	אין ביעור ⁴
שומשום	אין קדושה ⁹	אין ספיחין ⁹		אין ביעור ⁹

¹ בתבלינים עשבוניים או חד שנתיים קובע מועד הלקיטה. בתבלינים שהם שיחים מעוצים קובע מועד הלקיטה וגם מועד תחילת היווצרות הענף קובע לחומרא.

² חלק מהתבלינים נחשבים כאילן ואין בהם ספיחין, בהם התאריך הינו לסוף קדושה בלבד.

³ נחשב כאילן – לא חל עליו איסור ספיחין.

⁴ מצוי כל השנה- אינו חייב בביעור

⁵ לא צפויה להגיע סחורה לפני תאריך זה

⁶ גדל כרב שנתי

⁷ אין כמעט גידול בארץ

⁸ הרוב מיבוא יש גידול קטן מאוד בארץ

⁹ תוצרת מיבוא, לא חלים עליה דיני שביעית

¹⁰ כורכום טרי רובו מהארץ, יבש מחו"ל

¹¹ מעט מאוד גידול בארץ, הרוב ליצוא

¹² קימל עלים טרים מגיע כבר בתשרי.

פירוס עקרונות קביעת התאריכים

הסבר ופירוס עקרונות הלוח:

- התאריכים המשוערים לקדושת שביעית ולספיחין מיועדים לאדם הקונה בשוק ואינו יודע את מקור התוצרת. מזמן שיש ספק קדושת שביעית יש לנהוג בפירות קדושת שביעית מספק. מזמן חשש ספיחין אין לרכוש תוצרת לא ידועה כלל עד תום חשש ספיחין. (לגבי בעיות ערלה ותרומות ומעשרות בשוק ראה הלכות הארץ, עמ' 145 ועמ' 71). בסחורה ידועה כגון בגינה בבית יש לברר דינים אלו בהתאם למועדים הקובעים בכל צמח (ירק, אילן, תבואה או קטנית) כפי שמבואר להלן.
- מועדי הביעור נוגעים לכל אדם הקונה תוצרת קדושה או שיש לו תוצרת קדושה בגינה.
- בירקות ופירות בהם ישנה חובת ביעור יש להפקיר בתאריך המצוין בטבלה את הפירות, אם ישנה בבית כמות הגדולה מצריכה שבועית של בני הבית. (ראו פירוס דיני ביעור ב"קטיף שביעית" עמ' 160 (מהדורת תשפ"ב))
- באם עבר התאריך יש להפקיר מיד כשנזכר.
- היות ותהליכי ההבשלה קשורים לחודשי השנה צוינו התאריכים לפי חודשי החמה במרבית הלוח. חריגים לעניין זה הם תחילת איסור ספיחין בירקות שנשתלים סביב ראש השנה האיל והם תלויים בימים משתילה לקטיף במועדי השתילה סביב חודש תשרי.
- גם בפירות שחונטים סביב ראש השנה (נדיר), התאריך הלוועזי אינו קבוע והמועד משתנה בהתאם לחודש הלוועזי בו חל ראש השנה.
- במרבית הירקות אין לאדם הפרטי בביתו תוצרת קדושה במועד הביעור היות ומועד הביעור הינו לפי ירקות היתר מכירה כאשר כבר אין ירקות קדושת שביעית.
- בפירות אוצר בית דין שנקנו לאחר מועד הביעור, אין חובת ביעור היות והיו תחת בית הדין במועד הביעור.

המועדים הקובעים לעניין קדושת שביעית:

- בירקות קובע מועד הלקיטה, לפיכך ירקות שילקטו בשנת תשפ"ב יהיו קדושים בקדושת שביעית.
- בפירות האילן קובע מועד החנטה, ולפיכך פירות שיחנטו בשנת תשפ"ב יהיו קדושים בקדושת שביעית. יוצאים מהכלל הם זית ואתרוג. בזית קובע שליש הגידול כמו בתבואה, ובאתרוג קובע מועד הלקיטה כירק ובנוסף מחמירים גם כפי מועד ההגעה לשליש גידול.
- בתבואה או בקטניות (דברים בהם החלק הנאכל הוא הגרגיר) כדוגמת חומס ושעועית לגרעינים, קובע המועד בו הגיע הגרגיר לשליש גודלו.
- בתבלינים בהם נאכלים העלים - אם מדובר בצמח חד שנתי או רב שנתי עשבוני, קובע מועד הלקיטה. אם מדובר בצמח מעוצה רב שנתי מחמירים לנהוג לפי הלקיטה ובנוסף לפי מועד תחילת יציאת הענף. לפיכך גם ענפים שהתחילו לצאת בסוף השמיטה, יחשבו כקדושים אפילו שילקטו בשמינית.

פירוס עקרונות קביעת התאריכים

מידע לגבי ספיחין בשוק:

תחילת חשש ספיחין:

- איסור ספיחין נוהג בירקות שנזרעו או עלו מאליהם בשמיטה. וכן בתבואה או קטניות שהגיעו לשליש גידול במהלך השמיטה.
- איסור ספיחין נוהג רק בגבולות עולי בבל ודווקא בירק שנזרע או נשתל כל שנה. בירק שנהוג לגדל ליותר משנה (כדוגמת נענע), אין צורך לחשוש מספק בשוק לספיחין.
- איסור ספיחין לא נוהג בדבר הגדל בחממה או בית רשת וכן מה שגדל במצע מנותק.
- תאריך תחילת איסור ספיחין מתייחס לזמן בו יש לחשוש להגעת סחורה לשוק שיש בה חשש ספיחין, בהתאם למועדי הזריעה המקובלים.
- לצורך כך נחשבת סחורה הגדלה בגבולות עולי בבל בקרקע ובשטח פתוח.
- היות ומדובר בהערכה ובדבר שתלוי במשתנים רבים - התאריכים נקבעו כא' או יד' בחודש כאשר נלקח מרווח בטיחות (הקדמת או איחור התאריך המשוער)

סוף איסור ספיחין:

- סוף איסור ספיחין מוגדר כזמן בו יכולה להגיע סחורה לשוק מגידולי שמינית בהיתר. החל מחנוכה שמינית, כל ירק שנקטף, מסתיים איסור ספיחין שלו, גם אם מדובר בשתילות שביעית (כמו בחזרת, לדוגמא).
- זמן זה מתייחס לזמן בו מגיעה תוצרת מהארץ בלבד (כולל גבולות עולי מצרים) ולא מיבוא.

- בירקות שמועד הגעת סחורה חדשה נופל בסמיכות לחנוכה (חודשים כסלו-טבת) נקבע התאריך כחנוכה, כפי שנראה מדברי חז"ל שהצמידו את התאריכים לתאריכים קבועים.

מידע לגבי קדושת שביעית בשוק:

תחילת קדושת שביעית:

- תחילת קדושת שביעית הינו הזמן בו יתכנו ירקות או פירות קדושים בקדושת שביעית בשוק.
- היות ומדובר בתאריך לחומרא, יש להפריש תרו"מ מספק וללא ברכה בכל סחורה שאינה ידועה בוודאות כקדושה בקדושת שביעית.
- בירקות רבים נכתב תאריך תחילת הקדושה ג' תשרי היות וירק שילקט מתאריך זה יהיה קדוש. למרות זאת בחלקם סחורה תגיע לשוק מאוחר יותר.

סוף קדושת שביעית:

- סוף קדושת שביעית הינו הזמן בו צפויה להגיע סחורה חדשה שאינה קדושה.
- היות ומדובר בתאריך לחומרא, יש להפריש תרו"מ מספק וללא ברכה בכל סחורה שאינה ידועה בוודאות כקדושה בקדושת שביעית.
- בירקות ישנה התייחסות רק לתום חשש ספיחין. בחלק קטן מהירקות בפרט אלו בעלי איחסון ארוך תתכן עדיין בשוק סחורה קדושה בקדושת שביעית.

ביעור שביעית:

- זמן ביעור שביעית מוגדר כזמן שיש לבער את אותו המין מהבית. בתאריך המצוין בטבלה יש להפקיר את הפירות כמפורט בקטיף שביעית עמ' 160 (מהדורת תשפ"ב)
- זמן הביעור הוערך כזמן בו וודאי שאין מאותו המין בשדה. לצורך כך נלקח מרווח בטיחות.
- מועד הביעור ניתן לכל מין ביחד וכפי שמבואר בלשון הרמב"ם: "כל זמן שחיה אוכלת ממין זה". לדוגמא אשכולית ופומלה יחשבו כאותו המין.
- ירק או פרי שקיים כל השנה בשדה נחשב כאינו כלה ואינו חייב בביעור.
- לצורך כך ישנו צורך שהירק או הפרי יהיו כל השנה בשדות בגבולי עולי בבל או עולי מצרים ואפילו משדות היתר מכירה. אולם, אם בחלק מהשנה קיים רק בערבה הדרומית (מקו שדה בוקר ודרומה (גבול תבואות הארץ)) נחשב ככלה וחייב בביעור.
- בירקות, מועד הביעור יהיה הזמן בו כלה הירק שגדל מצמח שנשתל לפני סוף השמיטה. בפרי ובגידולי גרגר המועד יהיה הזמן בו כלה הפרי שחנט או הגיע לשליש גידול בשמיטה.